

Süt Verimini Etkileyen Faktörler

İneklerin süt verimini etkileyen faktörleri genelde 3 ana başlık altında toplamamız mümkündür.

1. Genetik: Hayvanın genetik yapısı onun süt verimini belirleyen faktörlerin başında gelir. Bir ineği ne kadar beslerseniz besleyin ineğin ırkı ve genetik yapısı iyi değilse ondan istediğiniz ölçüde süt almanız mümkün değildir.

Genelde süt ırkı inekler Holştayn Friesian, Brown Swiss ve Jersey'dir. Kombine ırk olan Simental bazı yörelerde süt yönünde selekte edilerek süt ineği olarak da kullanılmaktadır. Bölgemizde sütteki yağ oranının yüksekliği, tereyağının

renginin kabul görmesi ve cüssesinin küçük olması nedeniyle Jersey ırkı inekler yetiştirilmektedir. Son yıllarda süt yönündeki çalışmaların etkisiyle Holştayn Friesian ırkı inekler bölgemizde yaygınlaşmaya başlamıştır.

2. Besleme: Genetik kapasitesi yüksek verimli inekleri yeterli ve dengeli bir şekilde beslemezsek onlardan yüksek verim almamız mümkün değildir. Süt ineklerinin normal olarak beslenmeleri ve hayatlarını sürdürmeleri için **yaşama payı** ve verdiği verim için ise **verim payı** için yem gereklidir. Bu yemin miktarları hayvanın yaş dönemlerine ve kuruda ve sağımda olduğu dönemlere göre değişiklik gösterir. **Rasyon dediğimiz yemler, enerji, protein, mineral, vitamin gibi bölümlerden oluşur.**

Enerji yemleri tahıllardan (buğday, arpa, mısır, yulaf vb.), Protein yemleri yağlı tohum küspelerinden (soya fasulyesi küspesi, ayçiçeği tohumu küspesi, pamuk tohumu küspesi vb.), vitamin ve mineral maddeler ise yeme katılan katkı maddelerinden elde edilir. Genelde kaliteli kaba yemle beslenen hayvanlardan 7-8 kg./gün süt verenlere ekstra beslemeye gerek yoktur.

20 kg kadar süt veren hayvanların rasyonlarını dengelemek kolay olduğu halde daha yüksek süt veren ineklerin yemlemelerine daha fazla itina ve özel bir yemlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Süt ineklerinin günlük yemlerinin büyük çoğunluğu kaba yemlerdir. Kaba yemler macar fiği, yonca, korunga, üçgül v.b. yemlerden oluşur. Kaliteli ve yeterli miktarda kaba yem süt hayvanları için vazgeçilmez unsurdur. Süt inekleri için saman kaba yem olarak düşünülmemelidir.

3. Sağlık: Her canlıda olduğu gibi süt inekleri de sağlıklı oldukları durumda yüksek miktarda süt verebilmektedirler. **Sağlıklı süt meme yapısına, ayak yapısına ve sindirim sistemine sahip inekler kaliteli süt verirler.**

Yüksek verimli inekler yüksek miktarda enerjiye ihtiyaç duyarlar. Protein ve enerji yönünden dengeli olan rasyonun rumen pH sı üzerindeki etkisi bilinmektedir. Gebeliğin son iki ayında ve doğum sonrası hayvanların beslenmesine dikkat edilmelidir. Kuruya çıkarılmayan ineklerin süt veriminde düşüşler meydana gelmektedir. İneklerde meme yangısı dediğimiz mastitis süt verimini %25 düzeyinde azaltmaktadır. Ayak ağrısı çeken inekler süt verimini yeterince ortaya koyamazlar. Bunun için tırnak arası yangısı olan ineklerde öncelikle yemler incelenmeli ve gerekli katkı maddeleri ve organik yem katkı maddeleri yeme karıştırılmalıdır. İneklerin ırkını nesilden nesile iyileştirmeli ve buna uygun şekilde bakım ve besleme yapılmalıdır.

Sığırcılıkta Başarının İki Koşulu

**Verim Kabiliyeti
Yüksek Sığırlara
Sahip Olmak**

**Sığırların
Gereksinimine Göre
Düzenlenmiş Rasyonla
Beslemek**

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: cey@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Tarım Müdürlüğü

**Süt Verimini Etkileyen
Faktörler**

**Binnaz TIKNAZOĞLU
Ziraat Mühendisi**

**No: H/4
2005**